

Erityisasiantuntija Joni Rehunen

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI VÄLIAIKAISISTA POIKKEUKSISTA TYÖTTÖMYYSTURVALAKIIN COVID-19-EPIDEMIAN VUOKSI ANNETUN LAIN 4 §:N MUUTTAMISESTA

Esityksen pääasiallinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan pidennettäväksi 31.10.2020 asti voimassa olevan väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi annetun lain (315/2020) voimassaoloa vuoden 2020 loppuun saakka. Esityksen tavoitteena on turvata palkan-saajien toimeentuloa tilanteissa, joissa työllistyminen päättyy väliaikaisesti tai kokonaan sekä tukea työn vastaanottamista ja työvoiman alueellista liikkuvuutta.

Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi väliaikaisia muutoksia, joiden tavoitteena on yksinkertaistaa eräissä tilanteissa työttömyysturvan säännöksiä ja näin keventää etuus-hakemuksen käsittelyn edellyttämää työmäärää. Tässä tarkoituksessa jatketaan väli-aikaisesti työttömyysetuuden sovittelussa niin kutsutusta erityisestä sovittelujaksosta ja siihen liittyvästä laskennallisesta palkasta luopumista. Sovittelujakso ja etuuden haku-jakso ovat poikkeuksellisesti aina neljä peräkkäistä kalenteriviikkoa tai kuukausi, vaikka jaksoon sisältyisikin päiviä, joilta etuusoikeutta ei ole.

Osana sovittelun yksinkertaistamista yritystoiminnan tuloja ehdotetaan edelleen soviteltavan vuoden loppuun saakka yrittäjän ilmoittaman ilmoituksen perusteella, jos yritystoiminnan ansiotulon määrän muutoksen vuoksi ei voitaisi käyttää verotuksessa vahvistettua tuloa. Samoin työttömyysetuutta voitaisiin maksaa ennakkona ilman päätöstä enintään kuudelta kuukaudelta tavanomaisen kahden kuukauden sijasta.

Työn vastaanottamisen tukemiseksi ehdotetaan jatkettavaksi työttömyysetuuden sovit-telun korotettua suojaosaa eli sitä osuutta ansioista, jota ei huomioida maksettaessa soviteltua työttömyysetuutta. Suojaosa on kuukaudessa väliaikaisesti 500 euroa tavan-omaisen 300 euron sijaan (465/279 neljän kalenteriviikon sovittelujaksolla).

Työvoiman alueellisen liikkuvuuden tukemiseksi liikkuvuusavustusta voitaisiin vuoden loppuun saakka myöntää kokoaikatyöhön, jos päivittäisen työhön liittyvän matkan kesto työn alkaessa ylittää keskimäärin kaksi tuntia tai henkilö muuttaa vastaavalta etäisyy-deltä työn takia (tavallisesti kolme tuntia).

Vaikutukset

Työttömyysturvan väliaikaisten poikkeusten jatko vuoden loppuun saakka lisäisi työttö-myysturvamenoa arviolta 12,2 miljoonaa euroa. Tämä muodostuu pääasiallisesti työttö-myysetuuden suojaosan väliaikaisen korotuksen jatkamisesta. Valtion osuus lisääntyisi noin 6,7 miljoonalla eurolla, Työllisyysrahaston osuus noin 3,8 miljoonalla eurolla,

kuntien menot 1,3 miljoonalla eurolla ja työttömyyskassojen vajaalla 0,4 miljoonalla eurolla. Muilta osin muutoksilla saattaa olla vähäisiä taloudellisia vaikutuksia.

Voimaantulo ja soveltaminen

Lait on ehdotettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi annetun lain voimassaolo päättyy 31.10.2020. Laki, jolla sen voimassaoloa jatketaan, tulee saada voimaan ennen alkuperäisen lain voimassaolon päättymistä.